

**Коваленко Анастасія Миколаївна**

Науковий керівник – О.Г. Карандюк, старший викладач  
кафедра бізнес-аналітики та цифрової економіки  
Національний авіаційний університет

## **ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА БІЗНЕС І ДЕРЖАВУ**

*Анотація.* В роботі досліджено необхідність цифрової економіки в державі та бізнесі. Метою дослідження є визначення сутності цифрової економіки, її взаємозв'язку з традиційною економікою, становлення цифрової економіки в суспільстві.

*Ключові слова.* цифровізація; цифрова трансформація; економіка; підприємства; технології.

Цифровізація економіки призводить до суттєвого розвитку бізнесу на основі комп'ютерних та інформаційних технологій.

Зародилась мережа Інтернет в 1969 році завдяки талановитій групі вчених під назвою ARPANET (Advanced Research Projects Agency Network), у проєкті брали участь чотири американські університети: Каліфорнійський університет в Лос-Анджелес, Університет Юти, Університет Санта-Барбари і Стенфордський дослідний центр. У 1991 році Тім Бернерс-Лі першим представив концепцію і розробив веб-сервер, веб-сайт і браузер. Пізніше він створив форми інтернет-адрес і інтернет-протоколів, умови передачі пакетів даних і інші форми. Ці розробки, за згодою Тіма Бернерса-Лі, були вільно передані всім бажаючим для вільного використання.

Все це дозволяє сучасним підприємствам, що використовують ці мережі, платити тільки за доступ. В результаті найважливішим ресурсом сучасного бізнесу, що здійснює операції в Інтернеті, стали комп'ютерні мережеві платформи. Окремі компанії створюють їх для себе, але багато застосовують вже існуючі платформи, що дає можливість значно економити капітал, необхідний для створення і функціонування мережевого або комунікаційного бізнесу.

Сьогодні цифровізація є одним з найважливіших чинників зростання світової економіки, не тільки підвищуючи продуктивність (прямі вигоди), але і заощаджуючи час, створюючи новий попит на нові товари і послуги, а також створюючи нову якість і цінність (непрямі вигоди). У той же час використання цифрових даних в якості ресурсу для виробництва веде до переходу від традиційної ринкової економіки до цифрову економіку, в якій всі сектори взаємопов'язані: державний і приватний, виробничий, невиробничий, фінансовий і сектор послуг.

Безперечно, цифровізація надає багато переваг у вигляді численних мультиплікаційних ефектів, що виникають в результаті інтеграції всіх виробничих ланцюжків в єдиний інформаційний простір. Однак її вплив на суспільство і економічну безпеку є неоднозначним.

По-перше, забезпечення цифровізації економічного розвитку зумовлює руйнування старої системи виробництва і розподілу благ.

По-друге, саме по собі освоєння нових технологій дуже оптимістичне, тобто якщо сукупний ефект від цифрового дивіденду виявиться набагато слабкіше очікуваного.

По-третє, позитивні ефекти цифрової економіки розподіляються нерівномірно як по країнам, так і по групах населення всередині країн.

По-четверте, від цифровізації найбільше виграють комерційні підприємства і банки. Однак наскрізні технології, що оптимізують виробництво, робототехніка і дистанційне керування призводять до скорочення робочих місць і втрати робочих місць.

За кордоном вже давно зрозуміли важливість і переваги цифровізації для економічної безпеки держави, тому намагаються приділяти розвитку цієї сфери найпильнішу увагу. Слід зазначити, що рівень розвитку цифрової економіки країни безпосередньо пов'язаний з рівнем інвестицій в області технологій та інновацій. Тому найбільші успіхи спостерігаються в основному в економічно успішних країнах, до яких в першу чергу відносяться США, країни Європи, Японія і Китай.

Але крім позитивних моментів, цифровізація несе в собі і певні ризики. Тут слід розрізняти ризики цифрової трансформації і ризики цифровізації, що виникають в результаті впровадження цифрових технологій в економіку держави.

Головний ризик цифрової трансформації для економічної безпеки держави - зростання безробіття. По-перше, автоматизація процесів залишить частину населення без роботи. По-друге, на ринку можуть виникнути нові потреби й попит на нові професії та перетворення існуючих професій.

Ще одним серйозним ризиком є зростання кіберзлочинності (крадіжка особистих даних, крадіжка рахунків, збір великої кількості конфіденційної і комерційної інформації, блокування діяльності і т.д.), з якою необхідно боротися як на особистому, так і на національному рівні.

Тому, щоб максимально збільшити ефект від цифровізації, державі необхідно зробити все можливе, щоб проінформувати населення про ці ризики, надання консультацій та технологічної підтримки для впровадження та використання безпечних інформаційно-комунікаційних систем.

**Висновки.** Отже, цифровізація несе в собі як переваги, так і загрози для національної економічної безпеки. Тому цифрова трансформація повинна здійснюватися з урахуванням всіх потенційних ризиків для національної економіки. Існуючі проблеми в цій сфері повинні вирішуватися шляхом об'єднання зусиль всіх гілок влади, бізнесу та громадськості.